

MINISTARSTVO PRAVDE

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA O ZAKLJUČANJU
MEĐUNARODNOG SPORAZUMA O RAZMJENI PODATAKA U SVRHU
PROVJERE IZVJEŠTAJA O IMOVINI**

Podgorica, septembar 2018. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključenje Meunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini sadržan je u odredbi člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačka 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA

Regionalna antikorupcijska inicijativa (RAI) je međuvladina regionalna organizacija koja se bavi antikorupcijskim pitanjima koja pokriva devet država članica: Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Hrvatsku, Makedoniju, Moldaviju, Crnu Goru, Rumuniju i Srbiju. Sjedište Regionalne antikorupcijske inicijative je u Sarajevu, BiH. Crna Gora je članica od njenog osnivanja 2000. godine pod okriljem Pakta za stabilnost u jugoistočnoj Evropi. RAI je predložila nacrt Meunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini (International Treaty on Exchange of Data for the Verification of Asset Declarations).

Prvi nacrt Sporazuma pripremio je ekspert za oblast antikorupcije Tilman Hoppe (Tilman Hoppe), a tekst je nadalje mijenjan i prilagođavan na regionalnim sastancima sa predstavnicima država članica RAI-a. U Crnoj Gori, održana su četiri sastanka sa predstavnicima Agencije za sprječavanje korupcije i Ministarstva pravde, radi daljeg utvrđivanja nacrt Sporazuma. Konačni nacrt ovog Sporazuma dostavljen je u decembru 2016. godine Ministarstvu pravde, ASK-u, kao i eksternim partnerima RAI-a, uključujući i Svjetskoj banci, UNODC-iju, OECD-u i Evropskoj komisiji. Nadalje, na Samitu Zapadno-balkanske šestorke (WB6), održanom u julu 2017. godine u Trstu, šefovi vlada i država učesnici na Samitu izrazili su podršku Zajednici koja deklaraciji protiv korupcije, utvrđenoj na sastanku rukovodilaca antikorupcijskih tijela održanom istog dana Samita, koja izmeđusobno predviđa usvajanje navedenog međunarodnog sporazuma.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČENJE MEĐUNARODNOG SPORAZUMA

Svrha navedenog Međunarodnog sporazuma je obezbjeđivanje direktne administrativne razmjene podataka (član 1 Sporazuma) o podacima koji se odnose na prijavu imovine izmeđusobno u strana ovog sporazuma. Imaju se u vidu da je Agencija za sprječavanje korupcije centralna preventivna antikorupcijska institucija u Crnoj Gori, u svojoj nadležnosti je, izmeđusobno u ostalim, sprečavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija kao i provjera izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, mišljenje Agencije je da bi

zaklju enje navedenog sporazuma doprinijelo efikasnijem sistemu prevencije korupcije, posebno u dijelu pribavljanja svih neophodnih podataka za utvr ivanje mogu eg sukoba interesa, kao i neta no ili nepotpuno prijavljenih podataka u izvještajima o prihodima i imovini javnih funkcionera. Agencija za sprje avanje korupcije je informati ki pripremljena za sprovo enje navedenog sporazuma, imaju i u vidu da su izvještaji o prihodima i imovini javnih funkcionera javni i dostupni na internet stranici Agencije, kao i da je Agencija direktno uvezana, u realnom vremenu, sa bazama podataka drugih institucija prilikom sprovo enja kontrole potpunosti i ta nosti podataka iz izvještaja. Tako e, zaklju ivanje navedenog sporazuma ne e zahtijevati izmjenu propisa iz nadležnosti Agencije za sprje avanje korupcije.

Zaklju ivanjem Me unarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini obezbjedila bi se direktna administrativna razmjena podataka o podacima koji se odnose na prijavu imovine izme u strana ovog sporazuma. Tako e, navedeni okvir bi doprinio ja anju me uinstitucionalne i me uagencijske saradnje na regionalnom nivou, što e predstavljati prvi primjer ovakve vrste razmjene podataka u cilju prevencije korupcije u Evropi.

Dopisom austrijske ministarke vanjskih poslova Karin Knajsel od 6. avgusta 2018. godine i Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore od 14. avgusta 2018. godine., informišu se crnogorski državni organi o zvani nom po etku prve runde pregovora o nacrtu Me unarodnog sporazuma 3-4. oktobra 2018. godine u Be u, kao i potrebi imenovanja lanova pregovara kog tima ispred Crne Gore.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA E SE VODITI PREGOVORI

Pregovori o zaklju enju Me unarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini vodi e se o na inu razmjene podataka na me unarodnom nivou u svrhu administrativnih provjere koja uklju uje automatsku i spontanu razmjenu podataka, o podacima koji mogu biti predmet razmjene izme u država; o odre ivanju kontakt ta aka koje sa jedne strane šalju i primaju zahtjeve za dostavljanje podataka, dok sa druge dostavljaju tražene podatke ili ih pribavljaju od nadležnih doma ih tijela.

Osnovno pravilo je da nadležna tijela za integritet i borbu protiv korupcije dviju Strana ugovornica mogu razmijenjivati podatke ako oba tijela koriste istovjetne kategorije podataka u svrhu provjere.

V PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE SPORAZUMA

Za izvršenje Me unarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore..

VI POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje Meunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Ministarstvo pravde predlaže da delegaciju Crne Gore za vođenje pregovora i zaključivanje Meunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini čine:

- Nikola B. Šaranović, generalni direktor Direktorata za međunarodnu pravosudnu saradnju i projekte u Ministarstvu pravde, šef delegacije;
- Tatjana Raspopović, generalna direktorica Direktorata za međunarodno pravne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova;
- Savo Milašinović, pomoćnik direktora Agencije za sprječavanje korupcije za Sektor za sprečavanje sukoba interesa i kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, član;
- Dragana Šuković, načelnica Odsjeka za provjeru prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini u Agenciji za sprječavanje korupcije, član;

Troškove učesnika delegacije Crne Gore u formatu 1+2 snosi Regionalna antikorupcijska inicijativa, dok troškove učesnika jednog predstavnika Agencije za sprječavanje korupcije snosi Agencija za sprječavanje korupcije.

Nacrt sporazuma:

Meunarodni sporazum o razmjeni podataka u svrhu provjere izvještaja o imovini

Preambula

Strane ovog Sporazuma,
Zabrinute zbog problema i prijetnji koje korupcija predstavlja za stabilnost demokratskih institucija, vrijednosti demokratije, pravdu, pravdu, pravičnost i dobro upravljanje, kao i propisno i pravedno funkcionisanje ekonomija,
Odlučne da jačaju integritet javnog sektora na uinkoviti način i putem međunarodne saradnje u oblasti prijave finansijskih i ličnih interesa,
Žele i na taj način da razmijenjuju podatke o finansijskim i ličnim interesima,

Pozivaju i se na obaveze država ugovornica koje proizlaze iz Konvencije Ujedinjenih

nacija protiv korupcije, koju je usvojila Generalna skupština UN 31. oktobra 2003 , a posebno član 43 stav 1, prema kojem se države ugovornice razmotriti međusobno pomagajući u istragama i postupcima u građanskim i upravnim pitanjima koja se odnose na korupciju,

Podsjećajući i tako se na rezoluciju 6/4 šeste Konferencije država ugovornica Konvencije UN protiv korupcije od 6. novembra 2005 , kojom se države članice Konvencije pozivaju da pruže jedna drugoj najširu moguću pomoć u istragama i postupcima u građanskim i upravnim pitanjima koja se odnose na korupciju i podstiču države članice da razmotre mogućnost sklapanja multilateralnih, regionalnih ili bilateralnih ugovora, sporazuma ili dogovora o građanskim i upravnim pitanjima koja se odnose na korupciju, uključujući i međunarodnu saradnju;

Imajući u vidu Konvenciju o uzajamnoj upravnoj pomoći u poreskim pitanjima, koja je usvojena u Strazburu 25. januara 1988 , Protokol o izmjenama i dopunama pomenute Konvencije od 27. maja 2010 , Model Sporazuma o razmjeni informacija o poreskim pitanjima iz 2002, koji je usvojio OECD Globalni Forum Radna grupa za uvođenje inkvizitivnog razmjena podataka , i Načela prijave imovine od strane javnih funkcionera iz 2012, koju je usvojila Grupa dvadeset (G20),

Potvrđujući i rad Regionalne antikorupcijske inicijative,

saglasile su se o sljedećem:

Poglavlje I

Opšte odredbe

Član 1

Svrha i obuhvat Sporazuma

1. [Svrha] Svrha ovog Sporazuma je sprečavanje i suzbijanje korupcije, omogućujući direktne administrativne razmjene podataka koji se odnose na izvještaje o imovini između Strana ovog Sporazuma.
2. [Opšti obuhvat] Ovaj Sporazum se odnosi na razmjenu podataka bez obzira na to da li sistem prijave imovine zamoljene Strane sadrži identifikativne aspekte finansija ili ličnih interesa, obuhvata iste kategorije lica koja prijavljuju imovinu, ili koristi iste kategorije podataka za provjeru vjerodostojnosti izvještaja, ili predviđa iste posljedice, kao sistem prijave imovine Strane molilje.
3. [Prošireni obuhvat] Sporazum važi i za razmjenu podataka u slučaju da Strana zamoljena da dostavi podatke ne zahtijeva od bilo kojeg subjekta u njenoj jurisdikciji da podnese izvještaj o imovini.

lan 2

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) “izvještaj o imovini” zna i izvještaj koji se podnosi odgovaraju im organima vlasti u kojem se navode finansije ili li ni interesi, kao što je uopšteno predvi eno u lanu 8 stavu 5 (sukob interesa i nekompatibilnost funkcija), i lanu 52 stavu 5 (finansijski izvještaji) Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, i kako je definisano u zakonodavstvu svake Strane ugovornice;
- (b) “podnosilac izvještaja” zna i sljede a lica ije finansije ili li ni interesi se navode u izvještajima o imovini: (i) javne funkcionere, prema definiciji u lanu 2, ta ka a, Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije; (ii) kandidate za javnu funkciju; (iii) lanove porodica ili druge zakonom definisane pojedinci koji su bliski licima iz prve dvije kategorije;
- (c) „provjera” zna i postupak provjere istinitosti izvještaja o imovini, upore ivanjem podataka u njemu sa podacima iz državnih baza podataka i drugih izvora; i na taj na in otkrivanje skrivenog bogatstva ili neprijavljenih sukoba interesa ili nespojivosti funkcija;
- (d) “ciljana provjera” zna i provjeru odre enog izvještaja na osnovu, posebno, prigovora ili nepravilnosti;
- (e) „slu ajna provjera“ zna i provjeru uzorka izvještaja na osnovu kriterijuma utvr enih zakonom jedne od Strana ugovornica ovog Sporazuma;
- (f) „kontakt ta ka“ zna i organ vlasti jedne Strane ugovornice, koji je odre en u skladu sa lanom 9 ovog Sporazuma kao nadležan za razmjenu podataka sa sli nim organima vlasti druge Strane ugovornice.

Poglavlje II

Razmjena podataka

lan 2a.

Podaci koji se razmjenjuju

1. [Kategorije] Podaci koje Strane mogu da razmijenjuju, u skladu sa stavovima 2. i 3. ovog lana, obuhvataju, ali nisu ograni eni na podatke preuzete iz baza podataka koje održavaju državni organi ili privatni subjekti, a odnose se na poreze, bankovne ra une, hartije od vrijednosti, privredna društva, udruženja i fondove i sli ne pravne aranžmane i subjekte, nekretnine, vozila i drugu pokretnu imovinu, pravima intelektualnog vlasništva, i poklone.
2. [Objje strane] Strane razmjenjuju podatke dostupne u okviru doma eg prava obiju Strana ugovornica za provjeru izvještaja o imovini.
3. [Jedna strana] Bez obzira na stav 2 ovoga lana, jedan Strana ugovornica može dobrovoljno da pruži drugoj Strani ugovornici podatke koji su dostupni samo shodno

doma em pravu te strane a u svrhe provjere izvještaja o imovini.

lan 3

Razmjena podataka na zahtjev

1. [Ciljana provjera] Zamoljena Strana ugovornica, na zahtjev, pruža podatke za potrebe provjere iz lana 1.
2. [Zahtjev] Strana molilja dostavlja sljede e podatke zamoljenoj Strani kada da bi pokazala predvidljivu relevantnost podataka za zahtjev:
  - a. identitet i funkciju podnosioca izvještaja a iji izvještaj o imovini provjerava (uklju uju i li ne identifikacione brojeve ili sli ne jedinstvene brojeve);
  - b. izjavu o podacima koje traži, uklju uju i njihovu prirodu i oblik u kojem Strana molilja želi da dobije podatke od zamoljene Strane ugovornice;
  - c. izjavu da je zahtjev podnešen u skladu sa zakonom i administrativnim praksama Strane molilje, te da ako su traženi podaci u nadležnosti Strane molilje tada nadležno tijelo Strane molilje može da dobije podatke u skladu sa zakonima Strane molilje ili u normalnom toku administrativne prakse, i da je u skladu sa ovim Sporazumom;
  - d. izjavu da je Strana molilja iscrpila sva raspoloživa sredstva po sopstvenom zakonu da pribavi podatke, osim onih koje bi dovele do nesrazmjernih poteško a.
3. [Pribavljanje podataka] Ako podaci u posjedu kontakt ta ke zamoljene Strane ugovornice nijesu dovoljni da omogu e ispunjenje zahtjeva za dostavljanje podataka, ta Strana ugovornica preduzima sve relevantne mjere za prikupljanje podataka, kako bi Strani molilji obezbijedila tražene podatke.
4. [Hitrost] Zamoljena Strana ugovornica proslije uje Strani molilji tražene podatke u što kra em roku. Da osigura brzi odgovor, zamoljena Strana ugovornica potvr uje prijem zahtjeva od Strane molilje i obavještava Stranu molilju o nedostacima zahtjeva.
5. [Povratna informacija] Ako zamoljena Strana nije uspjela da pribavi i dostavi podatke u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, uklju uju i i ako se susre e sa preprekama u dostavljanju podataka, o tome odmah obavještava Stranu molilju, uz navo enje razloga nemogu nosti dostavljanja podataka, odnosno prirodu prepreka, i vrijeme do kada o ekuje da e da dostavi podatke.
6. [Centralna evidencija] [nadležno tijelo koje e biti utvr eno] osigurava uspostavljanje centralne evidencije javnih registara dostupnih u svakoj od Strana ugovornica i redovno ažuriranje te evidencije.
7. [Slu ajne provjere] Kontakt ta ke dvije ili više Strana ugovornica mogu da se dogovore od slu aja do slu aja da razmjenjuju podatke u svrhe slu ajnih provjera.
8. [Obrazac] Strane su saglasne sa obrascem za zahtjev, koji koristi Strana molilja. Kontakt ta ke mogu se u bilo kom trenutku saglasiti bilateralno ili multilateralno da izmjene, dopune ili zamjene obrazac, koji je dio ovog Sporazuma.

lan 4

Automatska razmjena podataka

Strane ugovornice mogu da uspostave mehanizme za automatsku razmjenu podataka. U tu svrhu, Strane ugovornice mogu posebno da dogovore postupak i tehni ke detalje, kao i informati ku bezbjednost.

lan 5

Pravo odbijanja zahtjeva

1. [Osnov] Zamoljena Strana može da odbije da pribavi ili dostavi podatke
  - a. koje Strana molilja ne bi bila u mogu nosti da pribavi u skladu sa sopstvenim zakonima u svrhu provjere izvještaja o imovini u svojoj državi;
  - b. ako zahtjev nije podnešen u skladu sa ovim Sporazumom;
  - c. ako zamoljena Strana smatra da je davanje tih podataka u suprotnosti sa njenim javnim poretkom (ordre public),
  - d. ako zamoljena Strana smatra da ukupan broj zahtjeva koje je primila u prethodnih dvanaest mjeseci od drugih Strana ovog Sporazuma premašuje onaj koji je razumno mogu e obraditi;
  - e. ako zamoljena Strana de facto nije u mogu nosti da pribavi podatke (lan 3 stav 5).
2. [Povratna informacija] Ako Strana ugovornica odlu i da odbije zahtjev u skladu sa stavom 1 ovoga lana, odmah e obavijestiti Stranu molilju, navode i razlog takve svoje odluke.

lan 6

Otvoreni podaci i direktan pristup

1. [Onlajn baze podataka] Državni organi jedne Strane ugovornice mogu da pretražuju i koriste podatke dostupne na internetu svima a koji se nalaze u javnim ili privatnim registrima dostupnim na teritoriji druge Stane ugovornice, ako državni organi koriste ovu vrstu podataka shodno doma em zakonu u svrhe provjere izvještaja o imovini. lan 8 ne važi za podatke dobijene ovim putem.
2. [Centralna evidencija; jezik] [Nadležno tijelo koje e biti utvr eno] osigurava uspostavljanje centralne evidencije slobodno dostupnih onlajn baza podataka u Stranama Sporazuma i njeno redovno ažuriranje. Ako takve baze podataka nemaju korisni ki pristup (interface) na engleskom jeziku, Strane ugovornice mogu da pomognu jedna drugoj prevo enjem aplikacije (interface).
3. [Baze podataka sa ograni enim pristupom] Ako su podaci u državnim registrima jedne Strane dostupni na internetu svim graanima sa odre enim ograni enjima (kao što

su zahtjevi za registracijom, naknada za pristup, ili ograničeno korišćenje), ta Strana može da omogući i drugim Stranama direktan pristup ovim bazama podataka. Detalje tih aranžmana Strane uređuju sklapanjem bilateralnih sporazuma, kao što su Memorandumi o razumijevanju.

4. [Pristup izvještajima o imovini] Da bi omogući i pristup izvještajima o imovini inostranim korisnicima, svaka Strana će razmotriti jačanje napora da podatke iz izvještaja o imovini koje posjeduje učini slobodno dostupnima na internetu, u mjeri u kojoj javnost ima pravo da im pristupi. Svaka Strana će tako će razmotriti jačanje napora da uspostavi onlajn baze podataka kojima će korisnici biti u mogućnosti da pristupe podacima putem aplikacije (interface) na engleskom jeziku, pored onog na zvaničnom jeziku ili jezicima svake Strane.

Član 7

Spontana razmjena podataka

Jedna Strana može bez prethodnog zahtjeva da proslijedi drugoj Strani podatke do kojih je došla, a koje prva navedena Strana smatra predvidljivo relevantnim za ostvarenje svrhe iz Člana 1 ovog Sporazuma. Strane mogu da utvrde od službenja do službenja postupke koji će se koristiti za razmjenu takvih podataka.

Član 8

Povjerljivost

1. [Zaštita podataka] Svi podaci pribavljeni od jedne Strane tretiraju se kao tajna i štite na isti način kao i podaci pribavljeni shodno domaćem zakonu te Strane i, u mjeri u kojoj je potrebno da se osigura neophodni nivo zaštite ličnih podataka, u skladu sa mjerama zaštite koje mogu biti utvrđene od Strane koja pruža podatke, shodno njenom domaćem pravu.

2. [Opseg korišćenja] Takvi podaci se u svakom službenju otkrivaju samo licima ili organima (uključujući i sudove i administrativna ili nadzorna tijela) koja vrše provjeru, primjenjuju zakon ili krivičnogone u odnosu na, ili odlučuju o pravnim lijekovima u odnosu na istinitost izvještaja o imovini te Strane, odnosno vrše nadzor nad pomenutim. Samo prethodno navedena lica ili organi mogu da koriste te podatke i tada samo u navedene svrhe. Oni mogu, bez obzira na odredbe iz stava 1, da ih objave u sudskim postupcima ili u sudskim odlukama koje se odnose na izvještaje o imovini.

3. [Otvoreni podaci] Stavovi 1 do 2 ne važe za podatke pribavljene u skladu sa Članom 6.

Član 9

Kontakt tačka

1. [Odreivanje] Za razmjenu podataka shodno Poglavlju II, svaka Strana odre uje kontakt ta ku, u skladu sa lanom 2 ta ka f). Kontakt ta ka šalje i prima zahtjeve za dostavljanje podataka, i dostavlja tražene podatke ili ih pribavlja od nadležnih doma ih organa.
2. [Regioni] Ako Država Strana ima poseban region ili teritoriju sa odvojenim sistemom provjere izvještaja o imovini, ona može da odredi posebnu kontakt ta ku koja e imati istu funkciju opisanu u stavu 1 za taj region ili teritoriju.
3. [Statistika] Kontakt ta ke objavljuju na engleskom jeziku godišnju statistiku o zahtjevima za dostavljanje podataka koje su poslali i zaprimili.
4. [Doma a ovlaš enja] Nakon što Strana ratifikuje, prihvati ili odobri ovaj Sporazum, pravna ovlaš enja njene kontakt ta ke ili drugih nadležnih organa za pribavljanje informacija za provjeru izvještaja o imovini podnosilaca izvještaja odnose se na podake koji se razmjenjuju u skladu sa ovim Sporazumom.

lan 10 Troškovi

Pomo pružena na osnovu ovog Sporazuma je besplatna. Opseg troškova nastalih prilikom pružanja pomo i u izuzetnim slu ajevima dogovara se izme u kontakt ta aka uklju enih Strana prije razmjene podataka.

lan 11 Jezik

Zahtjevi za pomo i odgovori na iste sa injavaju se na engleskom, ili ma kojem drugom jeziku dogovorenom bilateralno izme u kontakt ta aka datih Strana, ili na jeziku zamoljene Strane.

Poglavlje III Završne odredbe

lan 12 Drugi me unarodni sporazumi ili mehanizmi

Ovaj Sporazum ne ograni ava razmjenu podataka predvi enu drugim me unarodnim sporazumima ili drugim mehanizmima koje važe u Stranama ugovornicama.

lan 13 Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

1. Ovaj Sporazum je dostupan svim Državama za potpisivanje od ____ do

_____ u _____, i nakon toga kod _____ u _____ do _____.

2. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja se polažu kod _____ [subjekat e biti utvr en].

3. Ovaj Sporazum je dostupan za pristupanje od strane svih država ili teritorija koje imaju kapacitet da samostalno ostvare svrhe Sporazuma u skladu sa lanom 1. Instrumenti pristupanja se polažu kod _____ [subjekat e biti utvr en].

lan 14

Stupanje na snagu i uslovna primjena

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu trideset dana nakon datuma polaganja drugog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.

2. Za svaku državu koja ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi ovom Sporazumu nakon što je stupio na snagu u skladu sa stavom 1 ovog lana, Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon datuma polaganja odgovaraju eg instrumenta.

3. Do stupanja na snagu, ovaj Sporazum se uslovno primjenjuje od strane država koje su ga potpisale u skladu sa lanom 13 stav 1.

4. Do stupanja na snagu za državu ili teritoriju koja pristupa ovom Sporazumu u skladu sa lanom 13 stav 3, ovaj Sporazum se uslovno primjenjuje izme u te države ili teritorije i Strana Sporazuma.

5. Ovaj Sporazum važi za sve tekue provjere izvještaja o imovini ili postupke provjere zapo ete ili ponovo pokrenute od Strane molilje nakon što je Sporazum stupio na snagu za tu Stranu, ak i ako je izvještaj podnešen prije tog datuma.

6. Ovaj Sporazum važi bez obzira na ma kakve promjene u sistemima za izvještaje o imovini neke od Strana a do kojih je došlo nakon stupanja na snagu Sporazuma.

lan 15

Izmjene i dopune

1. Nakon isteka od ____ [tri/ pet] godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, svaka Strana može da predloži izmjene i dopune i preda takav predlog depozitaru, koji potom obavještava o predloženim izmjenama sve Strane radi razmatranja tog predloga. Ako se najmanje ____ [dvije/ tri] Strane saglase, depozitar saziva sastanak Strana da razmotre i odlu e o predlogu. Na sastanku, Strane ulažu sve napore da se saglase o svakoj izmjeni. Ako su iscrpljeni svi argumenti, za usvajanje izmjena i dopuna je potrebna odluka dvotre inske ve ine glasova Strana koje su prisutne i glasaju.

2. Izmjene i dopune usvojene u skladu sa stavom 1 ovog lana podliježu ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju Strana.

3. Izmjene i dopune stupaju na snagu u odnosu na svaku Stranu trideset dana nakon datuma polaganja kod depozitara instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja tih izmjena i dopuna od svake pojedina ne Strane.

4. Za Stranu koja ne ratifikuje, prihvati ili odobri izmjenu i dalje važe odredbe ovog Sporazuma i svih ranijih izmjena i dopuna koje je ratifikovala, prihvatila ili odobrila.

lan 16 **Otkazivanje**

1. Svaka Strana može da otkáže ovaj Sporazum pisanim obavještenjem depozitaru. Takvo otkazivanje stupa na snagu šest mjeseci nakon datuma prijema obavještenja od strane depozitara.
2. Svaka Strana koja otkáže Sporazum ostaje vezana odredbama lana 8 (Povjerljivost primljenih podataka).

lan 17 **Funkcije depozitara**

1. Original ovog Sporazuma, koji je sa injen na engleskom jeziku, položen je kod _____ [subjekat e biti utvr en], koji dostavlja ovjerene kopije Sporazuma svim Stranama.
2. _____ [subjekat e biti utvr en] je odre eni depozitar ovog Sporazuma.
3. Depozitar obavještava sve Strane o:
  - i. polaganju svih instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja ovog Sporazuma;
  - ii. datumu na koji Sporazum stupa na snagu za državu koja je izvijestila o saglasnosti da se obaveže Sporazumom;
  - iii. svim obavještenjima kojim neka Strana otkazuje ovaj Sporazum u skladu sa lanom 17;
  - iv. svim drugim aktima ili obavještenjima neke Strane a koji se ti u ovom Sporazuma.
4. Na zahtjev svake od Strane, depozitar može da sazove sastanak Strana, radi razmatranja pitanja koja se ti u tuma enja ili implementacije ovog Sporazuma. Regionalna antikorupcijska inicijativa pruža podršku u izradi obrasca za zahtjev za dostavljanje podataka.

Prilog u skladu sa lanom 3 stav 3 ovog Sporazuma **Obrazac zahtjeva**

1.	Kontakt ta ka molilja:	
----	------------------------	--

	2. Kontakt podaci (email, phone number):	
	3. Ime/funkcija:	
	4. Ime podnosioca izvještaja:	
	5. Pseudonimi, transkripcije:	
	6. Datum rođenja (DD/MM/YYYY):	
	7. Državljanstvo:	
☐	☐ 8. Pol	Muški Ženski
	9. Identifikacija (vrsta i broj):	
	10. Razlozi prijave (javna funkcija, član porodice)	
☐	☐ 11. Vrsta provjere:	Ciljana Službena
	12. Koja informacija se traži? (ime kompanije, reg. tablice, itd.):	
	13. Dostavite informaciju putem:	Email Fax Pismo Drugo
	14. Dodatni komentari:	

Potpisani potvrđuje:

da je zahtjev u skladu sa zakonom i upravnom praksom Strane molilje, u slučaju da su traženi podaci postojali u Strani molilji, tada bi tijelo zaduženo za provjeru izvještaja pribavilo te podatke u skladu sa zakonima Strane molilje ili u upravnom postupku,

da je zahtjev u skladu sa ovim Sporazumom,

da je Strana molilja iscrpila sva sredstva koja su joj bila na raspolaganju prema njenom zakonu da pribavi podatke, osim onih sredstava koja bi prouzročila nesrazmjerno poteškoće.

Datum/ Potpis

Obrazloženje

Preambula

A. Prvi stav Preambule je preuzet iz Konvencije UN protiv korupcije (UNCAC) i stavlja Sporazum u širi kontekst borbe protiv korupcije. Jedno od sredstava u ovoj borbi su „izvještaji o imovini”: Većina država svijeta zahtjeva da javni funkcioneri prijavljuju svoje prihode, imovinu i finansijske interese. Izvještaji o imovini imaju različite svrhe,

a najtemeljnija je da sprijege i otkriju zloupotrebe javnih funkcija u privatne svrhe. Izvještaji tako će pomoći uspostavljanju klime integriteta, pružaju i smjernice javnim funkcionerima o principima etičkog ponašanja na javnoj funkciji i podsećaju i javne funkcionere da je njihovo ponašanje pod nadzorom. U tom cilju, u mnogim zemljama različiti organi za integritet upoređuju izvještaje sa podacima koji se nalaze u nacionalnim registrima nekretnina i vozila, privrednim registrima, podacima o bankovnim računima, ili poreskim bazama podataka. Takav nadzor služi kao podsticaj za poštovanje pravila integriteta.

B. Međutim, mnogi korumpirani javni funkcioneri troše svoje stvarno bogatstvo u inostranstvu: kupuju nekretnine, posjeduju sopstvene biznise ili deponuju novac na inostrane bankovne račune. Skrivanje tog bogatstva je relativno lako. Javni funkcioneri jednostavno ne prijavljuju svoju inostranu imovinu, iako je izvještavanje o bogatstvu u inostranstvu obavezno u većini, ako ne i u svim sistemima za prijavljivanje imovine. Slično važi i za privatne interese. Stoga, organima za integritet zaduženim za provjeru istinitosti izvještaja o imovini je potreban pristup podacima koji su u posjedu inostranih državnih organa. Ovaj sporazum će olakšati takvu međunarodnu razmjenu podataka.

C. U ovom trenutku, UNCAC promovira „međunarodnu saradnju [...] u građanskim i upravnim stvarima koje se odnose na korupciju“ (član 43 stav 1). S druge strane, ostale odredbe UNCAC o međunarodnoj saradnji nijesu relevantne, jer su uglavnom prilagođene krivičnim predmetima (Poglavlje IV, članovi 44-50). Na primjer, član 48 stav 1 tačka f. UNCAC - glasi: Države ugovornice imaju obavezu, naročito, da preduzimaju djelotvorne mjere da „razmjenjuju podatke i koordiniraju upravne i druge mjere koje se preduzimaju po potrebi, u cilju što bržeg otkrivanja krivičnih djela obuhvaćanih ovom Konvencijom.“ Po svemu sudeći, moglo bi se tvrditi da je provjera izvještaja o imovini „upravna mjera [...] za svrhe što bržeg otkrivanja“ nezakonitog bogatstva i drugih krivičnih djela koje obuhvata UNCAC. Međutim, eksplicitni krivični fokus člana 48 (vidjeti član 43 stav 1) ne ide u prilog njegovom navođenju u Preambuli, jer se ovaj Sporazum fokusira na administrativne provjere. Još jedan član, član 52, eksplicitno pominje izvještaje o imovini, pa čak i međunarodnu razmjenu podataka. Prema članu 43 stav 1, to je jedan od nekoliko članova koji nijesu ograničeni na krivičnu oblast, već obuhvata upravne i građanske mjere povratka imovine. Međutim, formulacija njegovog stava 5, vjerovatno se uglavnom odnosi na krivična djela: „Svaka država ugovornica ima obavezu da razmotri mogućnost uspostavljanja [...] djelotvornih sistema za objelodanjivanje finansijskih podataka za odgovarajuće javne funkcionere [...]. Svaka država ugovornica takođe ima obavezu da razmotri mogućnost preduzimanja mjera potrebnih kako bi se njenim nadležnim organima omogućilo da dijele ove informacije sa nadležnim organima u drugim državama ugovornicama, kada je potrebno sprovesti istragu, postaviti zahtjev i izvršiti povratku imovinske koristi stečene krivičnim djelima utvrđenim ovom Konvencijom.“

D. Rezolucija 6/4 usvojena na 6. Konferenciji država ugovornica UNCAC (novembar 2015.) je veoma relevantna u ovom kontekstu. Ona poziva države potpisnice „da razmotre mogućnost sklapanja multilateralnih, regionalnih ili bilateralnih ugovora, sporazuma ili mehanizama o građanskim i upravnim stvarima koje se odnose na

korupciju, uključujući i međunarodnu saradnju, u cilju promovisanja pravnog osnova za odobravanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u vezi sa fizičkim ili pravnim licima, pravovremeno i na efikasan način“; „da obavijeste Sekretarijat o imenovanim vladinim predstavnicima ili institucijama, koji se određuju za nacionalne koordinate za pitanje korištenja građanskih i upravnih postupaka protiv korupcije, uključujući i za međunarodnu saradnju“; „da rade sa Sekretarijatom i drugim međunarodnim antikorupcijskim organizacijama, donatorima, timovima za podršku i relevantnim organizacijama civilnog društva, po potrebi, da promovišu bilateralne, regionalne i međunarodne aktivnosti na planu javna upotreba građanskih i upravnih postupaka protiv korupcije, uključujući i radionice za razmjenu i širenje relevantnih iskustava i dobre prakse“;

E. Više od 100 država je već iskoristilo OECD-ov Model Sporazuma o razmjeni podataka o poreskim pitanjima, kako bi formalno razmijenjivale podatke „koji se odnose na određivanje, utvrđivanje i naplatu poreza [...]“. Poreski organi koji provjeravaju poreske prijave koriste podatke koji se nalaze u katastrima nepokretnosti, privrednim registrima ili registrima bankovnih računa. Slično važi i za Konvenciju Savjeta Evrope o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima (ETS 127) . Ona omogućava razmjenu podataka, između ostalog, u cilju „procjene, ispitivanja i naplate“ poreza. To su u potpunosti isti podaci koje organi za pitanje integriteta koriste za provjeru istinitosti izvještaja o imovini javnih funkcionera. Zapravo, podaci sadržani u poreskim prijavama i izvještajima o imovini, u velikoj mjeri se preklapaju u dijelu koji se tiče finansijskih podataka (prihodi, imovina). U suštini, iz tog razloga, ponekad su poreski organi ti koji su zaduženi za provjeru izvještaja o imovini javnih funkcionera. Na primjer, Letonija i Makedonija koriste ovaj model u skladu sa međunarodnim preporukama. Konvenciju Savjeta Evrope i OECD-ov Model Sporazuma su stoga najbolje/glavne referentne tačke za svaki instrument međunarodne razmjene podataka među organima koji se bave pitanjem integriteta. Iz tog razloga, ovaj Sporazum u velikoj mjeri koristi doslovno iste odredbe koje Savjet Evrope i OECD predviđaju u oblasti poreza. Međutim, ovaj Sporazum je mnogo manji po obuhvatu i dometu od poreskih sporazuma. Na primjer, prema poreskim sporazumima, bankovni podaci svih građana se automatski razmjenjuju, uključujući i „broj računa“ i „stanje na računu ili vrijednost“ , dok bi se po ovom Sporazumu to odnosilo samo na javne funkcionere, i to samo u mjeri u kojoj se njihovi izvještaji provjeravaju. Stoga, ovaj Sporazum dobro funkcioniše u pravnim okvirima uspostavljenim međunarodnim sporazumima o saradnji poreskih uprava. Komentari u Obrazloženju uz Konvenciju o uzajamnoj upravnoj pomoći u poreskim stvarima su izvor referenci koje dopunjuju Obrazloženje ovog Sporazuma .

F. Sporazum se zasniva na pet temeljnih principa:

- Administrativna razmjena podataka je ograničena na svrhu provjere izvještaja o imovini (član 1);
- Dobrovoljna saradnja (član 5);
- Primjenjivost na širok spektar sistema za prijavu imovine(član 2);
- Razmjena podataka je ograničena zakonskim okvirima i Strane molilje i

zamoljene Strane (član 3 stav 2 (e), član 5 stav 1);

- Zaštita podataka i povjerljivost (član 8).

Poglavlje I: Opšte odredbe

Član 1: Svrha i obuhvat Sporazuma

A. Iz prve rečenice stava 1 je jasno je da je Sporazum stvar administrativne saradnje, kao što je to, na primjer, Konvencija Savjeta Evrope/OECD o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim stvarima prema njenom članu 1.

B. Druga rečenica iz stava 1 je preuzeta iz člana 1 OECD-ovog Modela Sporazuma. Isti sužava primjenu ovog Sporazuma na administrativnu provjere izvještaja o finansijama i interesima javnih funkcionera.

C. Svi poreski sistemi u svijetu razlikuju se u pogledu toga koga oporezuju, pod kojim uslovima, i po postupcima putem kojih poreske uprave naplaćuju poreze i prate ispinjavanje obaveza. Razlike mogu biti velike: dok neke zemlje odobravaju poreske olakšice za istopolne zajednice, druge to ne čine, nego čak i progone takve zajednice. Te razlike su, sve u svemu, nevažne, kada zemlje razmjenjuju podatke u poreskim stvarima jedna sa drugom. Dok god je u pitanju neka od glavnih kategorija oporezivanja, OECD-ov Model Sporazuma se primjenjuje (prema članu 3 tog Sporazuma). Slično vrijedi i za Konvenciju Savjeta Evrope (ETS 127), član 2.

D. Jasno je da se isti pristup primjenjuje u području izvještaja o imovini. Svi sistemi prijavljivanja imovine razlikuju se u manjoj ili većoj mjeri. Međutim, svi oni služe istoj svrsi: jačanju integriteta kroz transparentnost finansija i zaštiti interesa javnih funkcionera i njihovih bliskih osoba. Što se tiče sankcija, OECD Model sporazuma predviđa razmjenu podataka bez obzira na to primjenjuje li se ista sankcija ili bilo koja sankcija „u skladu sa zakonima zamoljene strane“ (član 5 stav 1 Modela sporazuma). Ovaj Sporazum ima isti pristup u članu 1 stav 2.

E. Sve države u regionu jugoistočne, centralne i istočne Evrope imaju neku vrstu okvira za prijavljivanje imovine javnih funkcionera. Mnoge države u zapadnoj Evropi i van Evrope, također. Međutim, postoji i manji broj država u svijetu koje nemaju takve sisteme. U slučaju da bilo koja od tih država poželi da jednostrano podrži međunarodnu razmjenu podataka, stav 2 predviđa tu mogućnost. To bi moglo biti relevantno za zemlje poput Lihtenštajna, koje nemaju sisteme prijave imovine, ali bi mogle biti zainteresovane da podrže napore drugih država na jačanju integriteta.

Član 2: Definicije

A. Definicije od a) do c) su rezultat rada Savjeta Evrope/ GRECO, OECD, UNODC i Svjetske banke, kao i regionalnih organizacija, kao što su Organizacija američkih država (OAS), Regionalna antikorupcijska inicijativa (RAI) ili Regionalna škola za javnu upravu (ReSPA).

B. Kao što je slučaj sa poreskim prijavama, ovo su ciljne i slučajne provjere izvještaja o imovini. Na primjer, kada GRECO utvrdi da nema mehanizama provjere, preporučuje „povezivanje sistema za prijavu imovine sa uinkovitim mehanizam kontrole (uključujući i nasumične provjere)“. Međutim, ovaj Sporazum se u osnovi

odnosi samo na ciljane provjere (vidi član 3 stav 1).

C. član 9 dalje razrađuje funkcije kontakata.

Član 2a: Podaci koji se razmjenjuju

A. član 2a nabroja kategorije podataka koje Strane u principu mogu razmjenjivati jedna sa drugom. Registri o preduzećima, udruženjima i sličnim subjektima su ključni za otkrivanje da li se bespravno stečena imovina indirektno posjeduje preko jedne ili više posredničkih korporativnih i drugih subjekata ili pravnih aranžmana, koja je u stvarnom vlasništvu podnosioca izvještaja ili njegove porodice.

B. Strane razmjenjuju podatke u onoj mjeri u kojoj se kategorije podataka koje koriste obje Strane preklapaju.

C. Stav 2. ne sprječava neku Stranu da dobrovoljno obezbijedi podatke, koje samo druga Strana može da koristi za provjeru izvještaja o imovini. Na primjer, Strana A može imati pristup (otvorenom) registru intelektualnog vlasništva, ali ne može da koristi te podatke za nacionalne izvještaje o imovini. Strana A može dati ove podatke dobrovoljno Strani B, ako Strana B može da dobije te podatke po svojim domaćim zakonima.

Član 3: Razmjena podataka na zahtjev

A. Ovaj član je u velikoj mjeri napisan po uzoru na član 5 OECD-ovog Modela Sporazuma. Konvencija Savjeta Evrope/OECD Konvencija (ETS 127) predviđa sličan mehanizam u svom članu 5. Bez obzira na bilateralne ugovore za pojedinačne slučajeve, član 3 važi prvenstveno za ciljane provjere.

B. Kada organ zadužen za integritet ima indicije u kojoj stranoj zemlji su jedan ili nekoliko javnih funkcionera mogli trošiti svoje (neprijavljeno) bogatstvo, jasno da će se baviti sa tom zemljom na razmjeni podataka. Međutim, ako ne postoji takva indicija, postavlja se sljedeće pitanje: da li organ za integritet treba da šalje nasumične zahtjeve za dostavljanje podataka u inostranstvo, i ako treba, kojim državama? Te države bi se mogle odabrati na osnovu sljedećih kriterijuma:

- Zajedničke granice: Građani pojedinih susjednih država često troše svoj novac preko granice, posebno kada je prelazak granica jednostavan.

- Jezik: Gdje građani i/ili preduzeća u stranoj državi koriste isti jezik kao u matičnoj državi, to olakšava strana ulaganja od strane javnih funkcionera.

- Atraktivnost za ulaganje: Neke države u regionu mogu da budu privlačno odredište za ulaganje u određene kategorije imovine. Na primjer, Hrvatska ili Crna Gora imaju nekretnine na moru, atraktivne za ulaganja stranaca iz susjednih država. Jednostavan prelazak granice i sličnost jezika su dodatni podsticaji. Isto tako, Austrija se tradicionalno smatra finansijskim centrom za potrebe klijenata sa Balkana i isto ne Europe, i neke od njenih banaka imaju ogranke u regionu.

- Obrasci (prešnja praksa): Analize poreskih uprava, jedinica za sprječavanje pranja novca, ili samih organa za integritet mogu ukazati na određene destinacije koje su ranije bile privlačne građanima za skrivanje bogatstva.

- Spontano dostavljeni podaci takođe mogu biti pokretački zahtjev za dostavljanje

podataka (vidi dolje komentare za član 7).

- Slučajni uzorak: Javni funkcioneri se uvijek odoljevati obrascima i logici po kojoj ulažu svoje (neprijavljeno) bogatstvo. Možda preferiraju određena područja iz ličnih razloga ili zbog ličnih veza. Međutim, organi za integritet se samo bitni u mogućnosti da svoje zahtjeve zasnivaju na slučajnim uzorcima do određanih granica: bilo bi jednostavno neprimjereno poslati zahtjeve za dostavljanje podataka za 100 javnih funkcionera u mnoštvo stranih država. U većini slučajeva, organi za integritet u tim stranim državama se bore i sa pribavljanjem podataka za provjeru izvještaja o imovini od svojih javnih funkcionera.

C. Stav 3 je preuzet iz člana 5 stav 2 OECD-ovog Modela Sporazuma. U tom kontekstu, član 5 stav 1 je važan. Organi za integritet u različitim državama imaju pristup različitom spektru podataka. Zamoljena Strana je dužna da obezbijedi samo podatke kojima organ za integritet ima zakonski pristup. Ako organ za integritet zamoljene Strane ima npr. pristup samo registrima nekretnina, preduzeća i vozila, ona ne može biti dužna da dostavlja Strani molilji podatke iz registra bankovnih računa. Ipak, ako zakoni Strane molilje to dozvoljavaju, ona može takve podatke da dostavi dobrovoljno. Isto vrijedi i za podatke „u posjedu ili pod kontrolom subjekta pod jurisdikcijom zamoljene Strane“: ukoliko zamoljeni organ za integritet nema pristup takvim podacima, on ne mora da obezbijedi te podatke (član 5 stav 1). Stav 3. ne zahtijeva od Strane molilje da pokaže „osnov za vjerovanje da traženi podaci postoje u zamoljenoj Strani“ (član 5 stavak 5 tačka d OECD Modela Sporazuma). Ovaj Sporazum fokusira se na podatke sadržane u državnim bazama podataka; podrazumijeva se da zamoljena Strana raspolaže podacima u državnim bazama podataka. Provjera poreskih prijava koristi širu bazu podataka. Stoga, OECD Model sporazuma sadrži dodatnu odredbu.

E. Stavovi 4 i 5 su preuzeti iz člana 5 stav 6 OECD-ovog Modela Sporazuma.

F. Stav 7 pojašnjava da zahtjev za dostavljanje podataka može da se odnosi ne samo na jednog javnog funkcionera već da može da sadrži spisak od nekoliko javnih funkcionera. Na primjer, medijski navodi mogu da ukažu da značajan broj stranih političara iz zemalja A i B posjeduje priobalne nekretnine u zemlji C. Zemlje A i B se imaju interesa da provjere barem za dio njihovih javnih funkcionera da li neka od tih nekretnina nisu u izvještajima o imovini (vidjeti u ovom slučaju takođe i komentar za član 7). Treba napomenuti u ovom kontekstu da nova Direktiva EU 2014/107/EU o „obaveznoj automatskoj razmjeni podataka u oblasti oporezivanja“ predviđa automatizovanu godišnju razmjenu podataka za sve strane imaoce bankovnih računa, uključujući i stanja računa ili vrijednosti. Podaci se razmjenjuju bez obzira na to da li su bankovni računi ispravno prijavljeni za poreske svrhe ili ne. Isto vrijedi i za novi Sporazum između EU i Švajcarske o razmjeni poreskih podataka. Razmjena podataka u skladu sa ovim Sporazumom se sigurno bitno manje nametljiva mjera, kako u pogledu broja, tako i u pogledu osjetljivosti podataka (vidi Komentar E o Preambuli).

G. Stav 8. odnosi se na obrazac zahtjeva koje koristi Strana molilja, a koji je priložen uz Sporazum. Obrazac ima za cilj da olakša slanje zahtjeva. Može se izmijeniti

u bilo kom trenutku na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi izme u kontakt ta aka. Slijedi primjer ispunjenog obrasca zahtjeva:

1.	Requesting Focal Point:	Anti-Corruption Agency, Country X
2.	Contact details (email, phone	declarations@ACA.x , +386-879 09 883
3.	Name/position of staff:	Mr. Vlad Miller, Senior Inspector
4.	Name of declarant:	Ms.
5.	Aliases, transliteration(s):	Ms. Sophia Baker / Sofia Bakr / Sofija Bakr
6.	Date of birth (DD/MM/YYYY):	06/08/1975
7.	Nationality	X-ian
8.	Gender	Male Female
9.	Personal identifier (type and number):	Citizen number: C74KJML
10.	Type of verification:	Targeted Random
11.	Reason for declaring (official position, family member of public	Mayor of Citygrad
12.	Which information is requested? (company name, licence plate, etc.):	Does the declarant hold company shares in your country under the name of "Bakr Ltd." (or aliases)? Declarant also is owner of "Construction Ltd." in the requesting country. Does "Construction Ltd." hold shares of "Bakr Ltd." in your country?
13.	Please transmit information by:	Email Fax Letter Other <u>Phone</u>
14.	Additional comments:	None

lan 4: Automatska razmjena podataka

lan 4 se zasniva na lanu 5 a OECD-ovog Modela protokola za potrebe odobravanja automatske i spontane razmjene podataka prema TIEA (Sporazum o razmjeni poreskih podataka). Za automatsku razmjenu poreskih podataka po osnovu Direktive EU, vidi komentar F iznad, lan 3. Treba napomenuti da Konvencija Savjeta Evrope (ETS 127) tako e predvi a „automatsku razmjenu podataka“ u svom lanu 6. Da li e Strane iskoristiti ovaj alat uopšte, još uvijek nije jasno. Dok je u oblasti poreza automatska razmjena podataka uglavnom redovna praksa poreskih uprava (vidi komentar F iznad, Direktiva EU-a), to nije slu aj za provjeru izvještaja o imovini. Me utim, ovaj Sporazum predvi a takvu mogu nost, ukoliko bi se u budu nosti javila potreba za automatskom razmjenom.

Poglavlje II: Razmjena podataka

Član 5: Pravo odbijanja zahtjeva

A. Stav 1 sadrži spisak osnova za odbijanje zahtjeva. „Javni poredak“ (ordre public) u tački c) se odnosi posebno na podatke od vitalnog interesa zamoljene Strane. Strane mogu da odbiju zahtjeve za dostavljanje podataka i zbog količine (tačka d). To može biti važno ako bi jedna određena država bila „zatrpana“ zahtjevima.

B. Tačke a) do c) stava 1 preuzeti su više ili manje doslovno iz člana 7 stavovi 1, 2 i 4 OECD-ovog Modela Sporazuma. Stavovi 3, 5 i 6 OECD-ovog Modela Sporazuma nijesu relevantni u kontekstu izvještaja o imovini. Tačke d) i e) uzimaju u obzir obim posla i mogu postaviti ograničenja za pribavljanje podataka, sa kojima se organi za integritet mogu suočiti. Vidi takođe komentar D za član 3.

Član 6: Otvoreni podaci i direktan pristup

A. Određeni podaci relevantni za provjeru izvještaja o imovini su otvoreno dostupni javnosti. Na primjer, u Hrvatskoj „Registar poslovnih subjekata“ je otvoreno dostupan i besplatan i omogućava složeno pretraživanje na hrvatskom i engleskom jeziku. Ti podaci su već dostupni organu za integritet druge države. Ipak, Sporazum bi stavio korištenje ovih podataka u pravni okvir i dao mandat stranom organu za integritet. Stav 1 rečenička 2 navodi oigledno: Podaci koji su otvoreno dostupni svima mogu da se koriste mimo ograničenja iz člana 8. Važno je u tom kontekstu imati na umu da sudska praksa Evropskog suda za ljudska prava u suštini koristi podatke sadržane u izvještajima o imovini kao otvorene podatke (vidi dolje komentar H. na član 8.).

B. Stav 2 ima za cilj da olakša pretraživanje stranim korisnicima. Centralna evidencija može da, između ostalog, obuhvata podatke o jezicima na kojima su dostupne baze podataka i koji su parametri pretraživanja.

C. Stav 3 slijedi sličnu logiku kao stav 1. Ako bilo koji građanin neke Strane ima u načelu pristup određenim podacima, ta Strana može da odobri tu mogućnost i organu za integritet druge Strane Sporazuma.

D. Stav 4 je dodati element u kontekstu otvorenih podataka. Nakon što su podaci otvoreni za cjelokupnu javnost, oni se mogu koristiti u bilo koje svrhe, mimo ograničenja iz članova 1 i 8. Na primjer, „meunarodni standardi protiv pranja novca zahtijevaju da banke imaju sisteme za upravljanje rizicima radi utvrđivanja da li su klijenti PIO [politički izložene osobe]. Banke u pravilu obavljaju provjere prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa novim klijentom.“ U tom kontekstu, strani izvještaji o imovini „obezbjeduju „sliku trenutka“ koji banka može da koristi da uporedi sa podacima koje je klijent dao ili sa aktivnostima na računima.“ Da bi se olakšao pristup, organi za integritet mogli bi da obezbijede engleski prevod obrasca izvještaja o imovini na svojim internet stranicama, tako da bilo koji stranac koji pretražuje obrasce izvještaja o imovini online ima dostupnu barem englesku verziju istoga. Primjer još naprednije opcije je gruzijski sistem, koji ima dvojezično korisničko sučelje i pruža sve informacije na gruzijskom i engleskom jeziku. Tako, na primjer, njemačka banka koja provjerava

poslovanje novog inostranog klijenta, može da provjeri podatke iz izvještaja o imovini u njegovoj ili njenoj domovini. Drugi primjer je slučaj francuske nevladine organizacije, koja je otkrila da su visoki javni funkcioneri iz raznih afričkih zemalja „stekli imovinu vrijednu milione eura u Francuskoj koja ne može biti plod njihovih funkcionerskih plata“ .

E. Transkripcija imena izmeđ u jezika korištenjem različitih pisama (na primjer, irilićnog, arapskog, latinskog) može biti problem u praksi. U nekim zemljama postoje službene karte transkripcije. Međutim, ne može se uvijek očekivati da transkripcija slijedi službene (ili čak polu-službene) smjernice. Tako, na primjer, zahtjev Srbije u Hrvatsku treba da sadrži napomenu o mogućem latinskom pisanju imena javnog funkcionera (vidi Dodatak Ugovoru: Obrazac za zahtjev).

Član 7: Spontana razmjena podataka

Ovaj član je preuzet doslovno iz OECD-ovog Modela protokola za potrebe odobravanja automatske i spontane razmjene podataka prema TIEA (Sporazum o razmjeni poreskih podataka), član 5B. Na primjer, medijski izvještaji mogu da otkriju da „mnogi političari“ i „visoki zvaničnici“ države A posjeduju „nekretnine u turističkim djelovima“ države B. U tom slučaju, kontakt tačka države B može da ukaže kontakt tačku države A na rizik da neke od ovih nekretnina nijesu prijavljene u državi A. Kontakt tačka države A može da provjeri ove spontano dobijene podatke, upoređujući ih i listu visokih zvaničnika (ili slučajni uzorak) sa registrom nekretnina države B. Slično, spontano dobijeni podaci mogu se koristiti i u pojedinačnim slučajevima. Dodatni sporazumi o postupcima iz rečenice 2 u članu 7 su u potpunosti opcioni. Treba pomenuti da je Konvencija Savjeta Evrope (ETS 127) takođe predviđa spontanu razmjenu podataka u svom članu 7.

Član 8: Povjerljivost

A. Svi najvažniji međunarodni standardi o zaštiti podataka postavljaju ograničenja za prekograničnu razmjenu podataka. U Obrazloženju Konvencije Savjeta Evrope/OECD navedeni su sljedeći: Konvenciju o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka Savjeta Evrope (ETS 108), i OECD-ovu Preporuku Savjeta o smjernicama za zaštitu privatnosti i prekograničnog kretanja ličnih podataka). U tom kontekstu može se pomenuti i Direktiva Evropske unije o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (95/46 / EC).

B. Stavovi 1 i 2 su preuzeti doslovno iz člana 22 Konvencije Savjeta Evrope o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim stvarima, a riječi „porezi“ zamijenjene riječi ima „izvještaji o imovini“. Stoga relevantni komentari u Obrazloženju Konvencije važe i ovdje. Riječ „tajna“ u Konvenciji Savjeta Evrope/OECD ne treba shvatiti u smislu „zakona o zaštiti državnih tajni“, već u smislu privatnosti i zaštite ličnih podataka. Da bi izbjegao miješanje sa „državnim tajnama“, ovaj Ugovor umjesto toga koristi riječ „povjerljive“. Konvencija Savjeta Evrope dozvoljava korištenje razmijenjenih podataka i za „primjenu zakona ili krivično gonjenje u odnosu na [...] poreze“. Na području poreza, prekršaji u vezi s tim poreskim prijavama uglavnom su utajanje poreza. Na području izvještaja o imovini, ti prekršaji se uglavnom tiču davanja

lažnih podataka. U ve ini slu ajeva, prekršaji su disciplinski ili upravni.

C. Član 8 OECD-ovog Modela Sporazuma i član 6 stav 2 novog Sporazuma izme u Evropske zajednice i Švajcarske o razmjeni poreskih podataka sadrže sli ne odredbe o zaštiti podataka.

C1. U ve ini slu ajeva, Strane e pružati podatke ne o sopstvenim ve o stranim graanima, odnosno javnim funkcionerima druge Strane. Me utim, to ne zna i da nivo zaštite podataka može biti niži: standardi privatnosti primjenjuju se na sva lica, bez obzira da li su sopstveni građani ili ne. U svakom sluaju, javni funkcioneri mogu imati dvojno državljanstvo (npr. moldavsko i rumunsko), ili članovi njihovih porodica mogu biti strani državljani. U tim sluajevima, oni mogu biti građani jedne Strane koja pruža podatke drugoj Strani u kojoj javni funkcioner obavlja javnu funkciju.

D. Kao član 16 stav 3 OECD-ovog Modela Sporazuma, član 16 stav 2 osigurava da obaveze iz člana 8 ostaju na snazi i nakon otkazivanja primjene Sporazuma. Isti rezultat bi bio za sve Strane, da je Ugovor kao takav ukinut u skladu sa člankom 54. ta . B Be ke konvencije o pravu meunarodnih ugovora.

E. Zemlja koja želi da koristi podatke dobijene po osnovu ovog Sporazuma u krivi nom postupku koji nije u vezi sa prijavama imovine, mora e da pokrene od po etka poseban postupak za uzajamnu pravnu pomo u krivi nim stvarima. U tom sluaju, zamoljena Strana još uvijek može da odbije saradnju, u skladu sa odredbama mehanizma me usobne pravne pomo i u krivi nim stvarima, ak i ako je ve pružila iste podatke po osnovu ovog Sporazuma. Na primjer, razmjena podataka u skladu sa ovim Sporazumom može da otkrije da javni funkcioner iz Strane A nije prijavio vlasništvo nad nekretninom koja se nalazi u Strani B. Podaci se mogu koristiti u postupku protiv javnog funkcionera za neistinitost izvještaja o imovini. Me utim, podaci se ne mogu koristiti kao dokaz u postupku protiv funkcionera za pronevjeru sredstava. Organi za sprovo enje zakona mora e da pokrenu postupak me usobne pravne pomo i, na primjer na osnovu Evropske konvencije o uzajamnoj pomo i u krivi nim stvarima.

F. Stav 3 je preuzet doslovno iz člana 22 stav 4, prva re enica, Konvencije Savjeta Evrope/OECD Konvencije. Druga re enica u stavu 4, i stav 3 člana 22 Konvencije Savjeta Evrope/OECD nijesu relevantni za ovaj Sporazum, budu i da saradnja tretira samo podatke koji su dostupni i koriste se u zamoljenim Stranama (član 5 stav 1), i zasniva se samo na dobrovoljnoj osnovi (spisak osnova za odbijanje zahtjeva koji nije kona an je dat u članu 5 stav 3). Član 8 ovog Sporazuma je manjeg obuhvata od člana 22 Konvencije Savjeta Evrope o uzajamnoj administrativnoj pomo i u poreskim stvarima. Dok Konvencija u stavu 4 predvi a da podatke koriste tre e strane, ovaj Sporazum to ne ini: u oblasti prijave imovine takva šira upotreba se ne ini relevantnom.

G. Važno je napomenuti da je u nedavnom sluaju , Evropski sud za ljudska prava odobrio meunarodnu administrativnu razmjenu bankovnih podataka za potrebe potvrde poreza. Sjedinjene Države i Švajcarska su zaklju ile upravni sporazum o bankovnim podacima za do 52.000 ameri kih klijenata u Švajcarskoj („Sporazum 09“). Sud je pregledao razmjenu podataka iz ovog Sporazuma i zaklju io da nema povrede člana 8

Evropske konvencije o ljudskim pravima (privatni život). Što se tiče nužnosti mjere, Sud je istaknuo da se razmjenjuju samo podaci o bankovnom računu, to jest isto finansijski podaci. Ne razmjenjuju se nikakvi privatni podaci ili podaci usko povezani sa identitetom, što bi zahtijevalo bolju zaštitu. Sud je utvrdio veliku slobodu procjene švajcarske vlade u tom pogledu. Sud je tako i ukazao na nekoliko uinkoviti i proceduralnih garancija koje su građani imali na raspolaganju u cilju sporenja razmjene podataka. Nadalje, Sud nije našao da je ranija ograničavanja i praksa švajcarskih organa u pitanjima administrativne saradnje u poreskim stvarima stvorila moguće legitimno otklivanje od strane podnosioca zahtjeva da bi mogao nastaviti da ulaže svoja sredstva u Švajcarskoj bez nadzora od strane nadležnih američkih organa, ili čak bez moguće nosti retroaktivnih istraga.

H. Gore navedena odluka Evropskog suda za ljudska prava odnosi se na običajne građane. Ipak, Sud je odobrio međunarodnu razmjenu podataka, iako se ti u jednom od najzaštićenijih privatnih podataka, tj. bankovnih podataka. Za javne funkcionere, nivo zaštite privatnosti još je niži. Sud je 2005. godine odlučio da je objavljivanje izvještaja o imovini javnih funkcionera opravdano: „Opšta javnost ima legitiman interes za utvrđivanje transparentnosti lokalne politike, i pristup izvještajima na internetu omogućava uinkoviti i lak pristup takvim informacijama. Bez takvog pristupa, obaveza ne bi imala nikakvu praktičnu važnost niti pravi uticaj na stepen u kojem je javnost informisana o političkom procesu. [...] Sud smatra da je upravo taj opsežan karakter [prijavljenih podataka] ono zbog čega je realno pretpostaviti da će sporne odredbe ispuniti svoj cilj davanja javnosti razumno iscrpnu sliku finansijskog stanja funkcionera” Time je Sud potvrdio pravnu utemeljenost odredbi koje se odnose na sisteme provjeravanja izvještaja o imovinskom stanju, kako je propisano u članu 8 stav 5 i članu 52 stav 5 UNCAC-a.

Član 9: Kontakt tačke

A. Zahtjevi za dostavljanje podataka treba da budu upućivani ka jednom organu u svakoj Strani. Svako drugo rješenje ne bi bilo izvodljivo i dovelo bi do haosa među državnim organima koji vode evidencije (baze podataka). Ovaj član, dakle, slijedi istu logiku kao član 3 stav 1 (b) OECD-ovog Modela Sporazuma. U njemu se koristi izraz „kontakt tačka“ umjesto „nadležni organ“, kako bi se izbjegla bilo kakva jezička nedoumica između dva sporazuma. Rezolucija 6/4 usvojena na 6. Konferenciji država članica UNCAC (novembar 2015.), tako i koristi izraz „kontakt tačka“, pozivajući i države članice da „obavijeste Sekretarijat o imenovanim vladinim predstavnicima ili određenim institucijama, prema potrebi, kao kontakt tačka za pitanje korištenja građanskih i upravnih postupaka u borbi protiv korupcije, uključujući i za međunarodnu saradnju“.

B. Stav 4 je važan za transparentnost, za procjenu uinkoviti Strana, kao i za opravdavanje odbijanja saradnje zbog preopterećenosti.

C. Stav 4 je odredba napisana tako da se neposredno primjenjuje (samoizvršujuća). Ona stoga ne zahtijeva donošenje dodatnih nacionalnih propisa, nakon što se Sporazum ratifikuje. Strane mogu, naravno, da izmjene i dopune domaće zakonodavstvo, ako žele

da uvedu ovu odredbu u ustav iz ma kojeg razloga. Mnogi ustavi ak izri ito navode da to nije potrebno (vidi, na primjer, lan 122 stav 1 Ustava Albanije: „Svaki me unarodni sporazum koji je ratifikovan ini dio unutrašnjeg pravnog sistema nakon što je objavljen u Službenom listu Republike Albanije. Sprovodi se neposredno, osim u slu ajevima kada nije samoizvršuju i njegovo sprovo enje zahtijeva donošenje zakona“).

lan 10: Troškovi

Ovaj lan je sa injen po uzoru na lan 9 OECD-ovog Modela Sporazuma. Radi pojednostavljenja saradnje, utvr uje se da je saradnja besplatna, od ega Strane mogu da odstupe kada to smatraju prikladnim.

lan 11: Jezik

Ovaj lan je preuzet više ili manje doslovno iz lana 11 OECD-ovog Modela Sporazuma. Logika ove odredbe je o igledna i ne zahtijeva objašnjenje.

Poglavlje III: Završne odredbe

lan 12: Ostali me unarodni sporazumi ili ugovori/mehanizmi

Ovaj lan je preuzet više ili manje doslovno iz lana 12. OECD-ovog Modela Sporazuma. Logika ove odredbe je o igledna i ne zahtijeva objašnjenje.

lan 13: Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

Dvije faze potpisivanja i ratifikacije (ili neki od drugih oblika izražavanja pristanka na obavezivanje Sporazumom) su u skladu sa uobi ajenom praksom država. Normalno, države su najprije pozvane da potpišu sporazum na konferenciji sazvanoj u tu svrhu. Nakon toga, državi se obi no daje prilika da potpiše sporazum na mjestu odre enom u sporazumu, kao što je sjedište me unarodne organizacije, ili Ministarstvo vanjskih poslova depozitara.

U lanu 13 stav 3, predlaže se da se obezbijedi mogućnost pristupanja Sporazumu, ne samo za “sve države”, ve i za “sve teritorije koje imaju kapacitet da samostalno ostvaruju svrhe Sporazuma, kako je navedeno u lanu 1”. To bi omogućilo depozitaru da prihvati instrumente ratifikacije ili pristupanja od političkog subjekta koji ispunjava navedene uslove, nezavisno od pitanja njegove suverene državnosti po me unarodnom pravu. Konkretno, teritorija bi mogla da pristupi Sporazumu, iako je pitanje njene državnosti kontroveržno ili nije priznato od strane svih izvornih Strana Sporazuma. Predložena formula ne utvr uje kako teritorija koja traži da pristupi sebe definiše prema me unarodnom pravu, odnosno pod kojim imenom ili oznakom izjavljuje svoje pristupanje. U isto vrijeme, niti jedna druga Strana Sporazuma nije dužna da prihvati definiciju, naziv ili oznaku te teritorije.

Formulacija “sve teritorije koje imaju kapacitet da samostalno ostvaruju svrhe Sporazuma, kako je navedeno u lanu 1” je napisana po uzoru na lan XII stav 1, prva re enica, iz Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije od 15. aprila 1994. godine, koji glasi kako slijedi: “Svaka država ili odvojena carinska teritorija koja ima potpunu autonomiju u vo enju svojih vanjskih komercijalnih poslova i drugih pitanja

predvi enih ovim Sporazumom i multilateralnim trgovinskim sporazumima može da pristupi ovom Sporazumu, pod uslovima koje dogovori sa STO.”

lan 14: Stupanje na snagu

A. U lanu 14 stavovi 3 i 4, unešene su odredbe u vezi sa uslovnom primjenom Sporazuma do njegovog stupanja na snagu, kako predvi a lan 25. Be ke konvencije o ugovornom pravu, što je danas redovna praksa u okviru multilateralnih sporazuma.

B. Stav 5 ne utvr uje retroaktivne kazne ili sankcije za subjekta koji podnosi izvještaj. Stoga se, lan 7 Evropske konvencije o ljudskim pravima, koja zabranjuje retroaktivnu inkriminaciju djela i propusta, ne primijenjuje .

lan 15: Izmjene i dopune

Prakti na primjena Sporazuma od strane organa vlasti Strana može otkriti odre ene nejasne ta ke ili poteško e, zbog kojih bi moglo biti potrebno izmijeniti odredbe Sporazuma. Tako e, može biti poželjno i radi daljeg razvoja Sporazuma u budu nosti, proširivanjem djelokruga primjene. U takvim je slu ajevima korisno ve imati, u sklopu Sporazuma, pravila o tome kako postupati sa predlozima Strana za dopune i izmjene. Istina je da je, prema me unarodnom ugovornom pravu, mogu e dogovoriti izmjene i dopune u nedostatku takve klauzule. Me utim, doti na odredba bi olakšala postupak izmjena i dopuna.

B. Postoje razli ite opcije za osmišljavanje postupka izmjena i dopuna. lan 15 je napisan po uzoru na lan 69 Konvencije UN-a protiv korupcije. Nju odlikuje injenica da svaka strana ima slobodu da prihvati ili odbaci odre eni amandman. Drugim rije ima, ak i ako je neka Strana preglasana na sastanku Strana na kojem je donešena odluka o izmjenama i dopunama (vidi stav 1 predloženog lana ispod), na njoj je samoj da odlu i da li e ratifikovati izmjene i dopune ili ne. Ako ne ratifikuje amandman, ne e biti obavezna da ga primjenjuje. Umjesto toga, ona mora i dalje da se pridržava pravila izvornog Sporazuma. Na taj na in, suverenitet svake strane je zašti en. Nasuprot tome, postoje sporazumi koji predvi aju da izmjene i dopune postaju obavezuju e i za državu koja ih nije prihvatila (najistaknutiji primjer je lan 108 Povelje UN, prema kojoj izmjene i dopune stupaju na snagu za sve lanove UN kada su donešene odlukom dvije tre ine lanica Generalne skupštine i ratifikovane od strane dvije tre ine lanica, uklju uju i i stalnih lanica Savjeta bezbjednosti). Me utim, ini se poželjnijim slijediti tradicionalnog pristupa koji je orijentisan na suverenitet država.

C. Nadalje, potrebno je odlu iti nakon koliko godina postupak izmjena i dopuna može biti pokrenut (s obzirom na potrebu da se prvo stekne dovoljno prakti nog iskustva, predlaže se najmanje tri godine), i koliko država je potrebno da podrži odre ene izmjene i dopune da bi depozitar sazvaio sastanak Strana.

lan 16: Otkazivanje

Ovaj lan je preuzet iz lana 70 UNCAC-a i uzima rok iz OECD-ovog Modela sporazuma. Za zna enje i efekte stava 2, vidi iznad komentar D za lan 8.

lan 17: Funkcije depozitara

A. Ovaj lan je preuzet više ili manje doslovno iz lana 14 OECD Modela sporazuma. U

stavu 3, izraz „nadležni organi ili njihovi predstavnici“ zamjenjuju se riječju „Strane“, jer prema opštim pravilima međunarodnog prava, Strane određuju kako i od strane koga žele da budu predstavljene na sastanku. Strana može, na primjer, odabrati da je predstavlja ministar pravde, ili ministar vanjskih poslova, ili neki visoki funkcioner, ili rukovodilac kontaktatke.

B. Shodno opštoj upotrebi, dodaje se stav o polaganju originalnog primjera Sporazuma, dostavljanje kopija Stranama, i jezik Sporazuma. Stav 3 je dodatak, u cilju olakšavanja rada na ovom novom području saradnje.